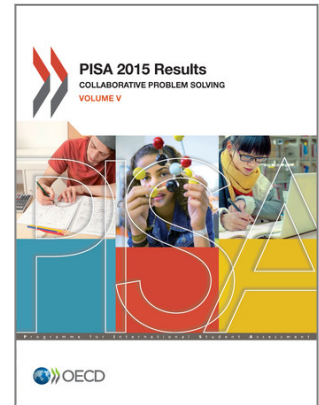

OECD *Multilingual Summaries* PISA 2015 Results (Volume V) Collaborative Problem Solving

Summary in Greek

Read the full book on: [10.1787/9789264285521-en](https://doi.org/10.1787/9789264285521-en)

PISA 2015 Αποτελέσματα (Τόμος V) Συνεργατική επίλυση προβλήματος

Περίληψη στα ελληνικά

Οι σημερινοί χώροι εργασίας απαιτούν ανθρώπους που μπορούν να λύνουν προβλήματα από κοινού με άλλους. Όμως η συνεργασία μπορεί να δημιουργήσει προκλήσεις για τα μέλη μίας ομάδας. Η εργασία μπορεί να μην έχει κατανεμηθεί ισότιμα ή αποτελεσματικά και τα μέλη της ομάδας ενδεχομένως να εκτελούν εργασίες που είτε δεν τους αρέσουν είτε δεν τους ταιριάζουν. Επίσης είναι δυνατό να προκύψουν διενέξεις που παρεμποδίζουν την ανάπτυξη δημιουργικών λύσεων. Συνεπώς, η συνεργασία συνιστά από μόνη της ικανότητα.

Λίγες ήταν έως τώρα οι προσπάθειες αξιολόγησης των τρόπων με τους οποίους οι μαθητές συνεργάζονται μεταξύ τους. Αξιολογώντας για πρώτη φορά τις δεξιότητες των μαθητών στη συνεργατική επίλυση προβλήματος, το πρόγραμμα PISA 2015 καλύπτει την έλλειψη διεθνώς συγκρίσιμων στοιχείων στο πεδίο αυτό, δίνοντας έτσι στις χώρες τη δυνατότητα να συγκρίνουν τη θέση των μαθητών τους σε σχέση με τους μαθητές άλλων εκπαιδευτικών συστημάτων. Στην αξιολόγηση της συνεργατικής επίλυσης προβλήματος συμμετείχαν 52 χώρες και οικονομίες (32 χώρες μέλη του ΟΟΣΑ και 20 χώρες και οικονομίες εταίροι).

Τι δείχνουν τα στοιχεία

Επιδόσεις των μαθητών στη συνεργατική επίλυση προβλήματος

- Οι μαθητές της Σιγκαπούρης πέτυχαν την υψηλότερη βαθμολογία στη συνεργατική επίλυση προβλήματος σε σύγκριση με τους μαθητές όλων των άλλων συμμετεχουσών χωρών και οικονομιών, με δεύτερους τους μαθητές της Ιαπωνίας.
- Κατά μέσο όρο στις χώρες του ΟΟΣΑ το 28% των μαθητών μπορούν να επιλύουν από κοινού μόνο απλά προβλήματα ή δεν καταφέρνουν να λύσουν κανένα πρόβλημα. Αντίθετα, λιγότεροι από ένας στους έξι μαθητές στην Εσθονία, την Ιαπωνία, την Κορέα, το Μακάο (Κίνα), τη Σιγκαπούρη και το Χονγκ Κονγκ (Κίνα) πέτυχαν χαμηλές επιδόσεις στη συνεργατική επίλυση προβλήματος.
- Στις χώρες του ΟΟΣΑ το 8% των μαθητών πέτυχε το υψηλότερο επίπεδο επίδοσης στη συνεργατική επίλυση προβλήματος. Αυτό σημαίνει ότι οι μαθητές αυτοί έχουν επίγνωση της δυναμικής της ομάδας και είναι σε θέση να τη διατηρήσουν· μπορούν να διασφαλίζουν ότι τα μέλη της ομάδας ενεργούν σύμφωνα με τους ρόλους που έχουν συμφωνηθεί εκ των προτέρων· μπορούν να διευθετούν διαφωνίες και διενέξεις· και παράλληλα είναι σε θέση να ανακαλύπτουν αποτελεσματικούς τρόπους για την εξεύρεση λύσης και να παρακολουθούν την πρόοδο που συντελείται προς την κατεύθυνση αυτή.
- Οι επιδόσεις στη συνεργατική επίλυση προβλήματος συνδέονται θετικά με τις επιδόσεις στα βασικά γνωστικά αντικείμενα του PISA (φυσικές επιστήμες, κατανόηση κειμένου και μαθηματικά), όμως η σχέση δεν είναι τόσο στενή όσο αυτή που παρατηρήθηκε ανάμεσα στα άλλα τρία πεδία.

- Οι μαθητές από την Αυστραλία, τις ΗΠΑ, την Ιαπωνία, την Κορέα και τη Νέα Ζηλανδία έχουν πολύ καλύτερες επιδόσεις στη συνεργατική επίλυση προβλήματος από αυτές που θα αναμενόταν βάσει της βαθμολογίας τους στις φυσικές επιστήμες, την κατανόηση κειμένου και τα μαθηματικά.

Δημογραφικά χαρακτηριστικά των μαθητών και συνεργατική επίλυση προβλήματος

- Οι επιδόσεις των κοριτσιών στη συνεργατική επίλυση προβλήματος είναι πολύ καλύτερες από αυτές των αγοριών σε όλες τις χώρες και οικονομίες που συμμετείχαν στην αξιολόγηση. Κατά μέσο όρο στις χώρες του ΟΟΣΑ η βαθμολογία των κοριτσιών είναι κατά 29 μονάδες υψηλότερη από αυτή των αγοριών. Οι μεγαλύτερες διαφορές –πάνω από 40 μονάδες- παρατηρούνται στην Αυστραλία, τη Λεττονία, τη Νέα Ζηλανδία, τη Σουηδία και τη Φινλανδία. Οι μικρότερες διαφορές –κάτω από 10 μονάδες- παρατηρούνται στην Κολομβία, την Κόστα Ρίκα και το Περού. Τούτο έρχεται σε αντίθεση με τα στοιχεία από την αξιολόγηση της αυτόνομης επίλυσης προβλήματος από το PISA 2012, όπου οι επιδόσεις των αγοριών ήταν γενικά καλύτερες από τις αντίστοιχες των κοριτσιών.
- Οι επιδόσεις στη συνεργατική επίλυση προβλήματος σχετίζονται θετικά με το κοινωνικοοικονομικό προφίλ των μαθητών και των σχολείων, αν και η σχέση αυτή δεν είναι τόσο στενή όσο αυτή μεταξύ του κοινωνικοοικονομικού προφίλ και των επιδόσεων στα τρία βασικά γνωστικά αντικείμενα του PISA.
- Δεν υπάρχουν σημαντικές διαφορές στις επιδόσεις μεταξύ των κοινωνικοοικονομικά προνομιούχων και μη προνομιούχων μαθητών ούτε μεταξύ των μαθητών μεταναστών και των γηγενών μαθητών, αφού ληφθούν υπόψη οι επιδόσεις στις φυσικές επιστήμες, την κατανόηση κειμένου και τα μαθηματικά. Όμως η βαθμολογία των κοριτσιών παραμένει υψηλότερη κατά 25 μονάδες από αυτή των αγοριών, αφού ληφθούν υπόψη οι επιδόσεις στα τρία βασικά γνωστικά αντικείμενα του PISA.

Στάσεις των μαθητών απέναντι στη συνεργασία

- Οι μαθητές κάθε χώρας και οικονομίας έχουν γενικά θετική στάση απέναντι στη συνεργασία. Πάνω από το 85% των μαθητών κατά μέσο όρο στις χώρες του ΟΟΣΑ συμφώνησαν με τις δηλώσεις: «Είμαι καλός ακροατής», «Με χαροποιεί η επιτυχία των συμμαθητών μου», «Λαμβάνω υπόψη αυτά που ενδιαφέρουν τους άλλους», «Με ευχαριστεί να εξετάζω διαφορετικές προοπτικές» και «Με ευχαριστεί να συνεργάζομαι με τους συμμαθητές μου».
- Τα κορίτσια κάθε σχεδόν χώρας και οικονομίας τείνουν να αποδίδουν μεγαλύτερη αξία στις σχέσεις σε σύγκριση με τα αγόρια, που σημαίνει ότι συμφωνούν πιο συχνά από όσο τα αγόρια στο ότι είναι καλές ακροατρίες, τις χαροποιεί η επιτυχία των συμμαθητών τους, λαμβάνουν υπόψη αυτά που ενδιαφέρουν τους άλλους και τις ευχαριστεί να εξετάζουν διαφορετικές προοπτικές.
- Τα αγόρια στην πλειονότητα των χωρών και οικονομιών τείνουν να αποδίδουν μεγαλύτερη αξία στην ομαδική εργασία από όσο τα κορίτσια, που σημαίνει ότι συμφωνούν πιο συχνά από όσο τα κορίτσια ότι προτιμούν να εργάζονται ως μέλη μίας ομάδας παρά μεμονωμένα, θεωρούν ότι οι ομάδες λαμβάνουν καλύτερες αποφάσεις από όσο τα άτομα, θεωρούν ότι η ομαδική εργασία αυξάνει την αποτελεσματικότητά τους και τους ευχαριστεί να συνεργάζονται με τους συμμαθητές τους.
- Οι προνομιούχοι μαθητές κάθε σχεδόν χώρας και οικονομίας τείνουν να αποδίδουν μεγαλύτερη αξία στις σχέσεις σε σύγκριση με τους μη προνομιούχους μαθητές. Οι μη προνομιούχοι μαθητές στις περισσότερες χώρες και οικονομίες τείνουν να αποδίδουν μεγαλύτερη αξία στην ομαδική εργασία σε σύγκριση με τους προνομιούχους μαθητές.
- Αφού ληφθούν υπόψη οι επιδόσεις στα τρία βασικά γνωστικά αντικείμενα του PISA, το φύλο και το κοινωνικοοικονομικό επίπεδο, όσο μεγαλύτερη αξία αποδίδουν οι μαθητές στις σχέσεις τόσο καλύτερες είναι οι επιδόσεις τους στη συνεργατική επίλυση προβλήματος. Παρόμοια σχέση παρατηρείται και με την αξία που αποδίδουν οι μαθητές στην ομαδική εργασία.

Μαθητικές δραστηριότητες, σχολικές πρακτικές και πρακτικές συνεργασίας

- Οι στάσεις απέναντι στη συνεργασία είναι γενικά πιο θετικές όταν οι μαθητές αθλούνται περισσότερο ή όταν παρακολουθούν περισσότερα μαθήματα φυσικής αγωγής την εβδομάδα.
- Οι μαθητές που παίζουν βιντεοπαιχνίδια εκτός σχολείου επιτυγχάνουν ελαφρώς χαμηλότερη βαθμολογία στη συνεργατική επίλυση προβλήματος σε σύγκριση με τους μαθητές που δεν παίζουν βιντεοπαιχνίδια κατά μέσο όρο στις χώρες του ΟΟΣΑ, αφού ληφθούν υπόψη οι επιδόσεις στα τρία βασικά γνωστικά αντικείμενα του PISA, το φύλο και τα κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά των μαθητών και των σχολείων. Όμως οι μαθητές που συνδέονται στο Διαδίκτυο ή σε μέσα κοινωνικής δικτύωσης ή συνομιλούν ηλεκτρονικά εκτός σχολείου επιτυγχάνουν ελαφρώς υψηλότερη βαθμολογία από άλλους μαθητές.

- Οι μαθητές που βοηθούν στις δουλειές του σπιτιού ή φροντίζουν άλλα μέλη της οικογένειας αποδίδουν μεγαλύτερη αξία τόσο στην ομαδική εργασία όσο και στις σχέσεις. Το ίδιο ισχύει και για τους μαθητές που συναντούν φίλους ή μιλούν με φίλους στο τηλέφωνο εκτός σχολείου.

Συνεργατικά σχολεία

- Κατά μέσο όρο στις χώρες του ΟΟΣΑ οι μαθητές που αναφέρουν ότι δεν απειλούνται από άλλους μαθητές επιτυγχάνουν υψηλότερη βαθμολογία κατά 18 μονάδες στη συνεργατική επίλυση προβλήματος σε σύγκριση με τους μαθητές που αναφέρουν ότι απειλούνται τουλάχιστον μερικές φορές το χρόνο. Η βαθμολογία των μαθητών είναι επίσης 11 μονάδες υψηλότερη για κάθε αύξηση κατά 10 εκατοστιαίες μονάδες του αριθμού των συμμαθητών που αναφέρουν ότι δεν απειλούνται από άλλους μαθητές.
- Η βαθμολογία των μαθητών στη συνεργατική επίλυση προβλήματος είναι υψηλότερη όταν οι ίδιοι ή οι συμμαθητές τους αναφέρουν ότι οι εκπαιδευτικοί συμπεριφέρονται δίκαια στους μαθητές, ακόμα και αφού ληφθούν υπόψη οι επιδόσεις στις φυσικές επιστήμες, την κατανόηση κειμένου και τα μαθηματικά.

Τι συνεπάγονται τα αποτελέσματα του PISA για την πολιτική

Τα εκπαιδευτικά συστήματα θα μπορούσαν να βοηθήσουν τους μαθητές να αναπτύξουν τις συνεργατικές τους ικανότητες. Η φυσική αγωγή, για παράδειγμα, παρέχει πολλές ευκαιρίες για την ενσωμάτωση των συνεργατικών δραστηριοτήτων και για την ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων και στάσεων απέναντι στη συνεργασία. Από τα αποτελέσματα επίσης προκύπτει ότι η διαφορετικότητα στην τάξη σχετίζεται με καλύτερες ικανότητες συνεργασίας.

Από την παρούσα έκθεση επίσης προκύπτει ότι η καλλιέργεια θετικών σχέσεων στο σχολείο μπορεί να ενισχύσει τις ικανότητες συνεργατικής επίλυσης προβλήματος των μαθητών, καθώς και τις στάσεις τους απέναντι στη συνεργασία, ιδιαίτερα όταν οι εν λόγω σχέσεις εμπλέκουν άμεσα τους μαθητές. Τα σχολεία μπορούν να διοργανώνουν κοινωνικές δραστηριότητες για την καλλιέργεια εποικοδομητικών σχέσεων και το συναισθηματικό δέσιμο με το σχολείο· να καταρτίζουν τους εκπαιδευτικούς στη διαχείριση της τάξης· και να υιοθετούν μία προσέγγιση που αφορά το σύνολο του σχολείου για την πρόληψη και την αντιμετώπιση του σχολικού εκφοβισμού. Οι γονείς μπορούν επίσης να βοηθήσουν προς αυτήν την κατεύθυνση, καθώς η συνεργασία ξεκινάει από το σπίτι.

© OECD

Η περίληψη αυτή δεν αποτελεί επίσημη μετάφραση του ΟΟΣΑ.

Η αναπαραγωγή της περίληψης αυτής επιτρέπεται υπό την προϋπόθεση ότι παρατίθεται το δικαίωμα αποκλειστικής εκμετάλλευσης του ΟΟΣΑ, καθώς και ο τίτλος της πρωτότυπης έκδοσης.

Οι Πολύγλωσσες Περιλήψεις είναι μεταφρασμένα αποσπάσματα των δημοσιευμάτων του ΟΟΣΑ που εκδόθηκαν αρχικά στην αγγλική και τη γαλλική γλώσσα.

Read the complete English version on OECD iLibrary!

© OECD (2017), *PISA 2015 Results (Volume V): Collaborative Problem Solving*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/9789264285521-en